Cyf: EUR-02-99 (min)

Pwyllgor Materion Ewropeaidd

COFNODION

Dyddiad:	14 Hydref 1999	
Amser:	9.30am	
Lleoliad:	Ystafell Bwyllgor 1	
Yn bresennol:	**Aelodau**	
	Alun Michael, Cadeirydd	Llafur: Canolbarth a Gorllewin Cymru
	Mick Bates	Democrat Rhyddfrydol: Sir Drefaldwyn
	Nicholas Bourne	Ceidwadwr: Canolbarth a Gorllewin Cymru
	Val Feld	Llafur: Dwyrain Abertawe
	Christine Gwyther	Llafur: Gorllewin a De Caerfyrddin
	Elin Jones	Plaid Cymru: Ceredigion
	Jonathon Morgan	Ceidwadwr: De Cymru Canolog
	Rhodri Morgan	Llafur: Gorllewin Caerdydd
	Alun Pugh	Llafur: Gorllewin Clwyd
	Rhodri Glyn Thomas	Plaid Cymru: Caerfyrddin a Dwyrain Dinefwr
	Phil Williams	Plaid Cymru: De Cymru Dwyreiniol
	Jill Evans	ASE
	Eluned Morgan	ASE
	Eurig Wyn	ASE
	George Wright	Pwyllgor Economaidd a Chymdeithasol Ewropeaidd (ECOSOC), Cadeirydd Bwrdd Canolfan Ewropeaidd Cymru
	Yr Athro Rose D’Sa	ECOSOC
	Y Cynghorydd Brian Smith	Pwyllgor y Rhanbarthau
	Joseph Gallacher	Cyfarwyddwr Canolfan Ewropeaidd Cymru
	Swyddogion	
	Hugh Rawlings	Pennaeth yr Adran Materion Ewropeaidd
	Caroline Turner	Adran Materion Ewropeaidd
	Andrew George	Clerc

Julie Bragg Dirprwy Glerc

Ymddiheuriadau: Linda Matthews, Pwyllgor y Rhanbarthau

Glenys Kinnock a Jonathan Evans, Aelodau Seneddol Ewropeaidd

Eitem Agenda 1: Sylwadau Agoriadol y Cadeirydd

1.1 Croesawodd y Cadeirydd bawb, yn enwedig y rhai a ddaethai’n aelodau o’r Pwyllgor ers y cyfarfod agoriadol ynghyd â chynrychiolwyr Cymreig sefydliadau Ewropeaidd a Chanolfan Ewropeaidd Cymru. Esboniodd mai cynrychioli Cymru a buddiannau Cymru yn Ewrop oedd thema gyffredinol y cyfarfod.

Eitem Agenda 2: Rôl Cynrychiolaeth Barhaol y Deyrnas Unedig yn yr Undeb Ewropeaidd

Papur: EUR-02-99(p.1W)

2.1 Nododd y Pwyllgor y papur gwybodaeth y gofynnwyd amdano yng nghyfarfod blaenorol y Pwyllgor am rôl Cynrychiolaeth y DU.

Eitem Agenda 3: Cynrychioli’r Cynulliad ym Mrwsel

(i) Papur: EUR-02-99 (p.2W)

(ii) Cyflwyniad gan George Wright a Joseph Gallacher

3.1 Dywedodd y Cadeirydd fod yr eitem hon yn rhoi cyfle gwerthfawr i’r Pwyllgor ystyried y modd y cynrychiolir y Cynulliad ym Mrwsel. Am fod gan y Cynulliad rôl wahanol i’r Swyddfa Gymreig gynt, gallai fanteisio ar y cyfle i gydweithio â Chanolfan Ewropeaidd Cymru (WEC) yn ogystal â Chynrychiolaeth y DU.

3.2 Amlinellodd y cyflwyniad gwmpas gweithgareddau Canolfan Ewropeaidd Cymru a oedd yn cynnwys helpu i fonitro polisïau, eiriol a lobïo, rhwydweithio, cynnal ymweliadau astudio a darparu gwybodaeth a chynnal seminarau yn ôl yng Nghymru. Gallai hefyd gydweithio â’r Undeb Ewropeaidd, y Senedd Ewropeaidd a’r Pwyllgor Economaidd a Chymdeithasol Ewropeaidd (ECOSOC). Ond ni allai gydweithio â Chyngor y Gweinidogion am fod yn rhaid i Gymru wneud hynny fel rhan o’r DU drwy Gynrychiolaeth y DU. Teimlai WEC ei bod yn hanfodol i Gymru gael ei gweld ym Mrwsel nid yn unig fel rhan o’r DU ond fel endyd ar wahân hefyd. Gallai WEC ychwanegu at werth y presenoldeb hwn drwy roi cyfle i’r Cynulliad fanteisio ar y cysylltiadau a’r ddelwedd a feithrinodd hyd yma. Drwy ymuno â’r 76 aelod arall o WEC, gallai’r Cynulliad helpu i hyrwyddo ffordd Cymru o weithredu fel tîm. Yn wir, bydd WEC yn symud i adeilad newydd cyn bo hir a brynwyd yn y gobaith y câi rôl y Ganolfan ei datblygu o dan y Cynulliad.

3.3 Wedi cydnabod bod presenoldeb Cymreig ym Mrwsel yn gwbl hanfodol, trôdd y drafodaeth at sut orau i ymdrin â’r mater. Roedd teimlad bod rhywbeth i’w ddysgu o bosibl oddi wrth brofiadau rhanbarthau eraill o datblygu presenoldeb ym Mrwsel, ond byddai’n rhaid i Gymru fynd ati yn ei ffordd arbennig ei hunan er mwyn gweddu i’w hamgylchiadau ei hunan. Cydnabuwyd bod angen dod i gytundeb â Chynrychiolaeth Barhaol y DU yn yr Undeb Ewropeaidd (Cynrychiolaeth y DU) er mwyn sicrhau statws diplomyddol a’r cyfle i fanteisio ar wybodaeth Llywodraeth y DU. Awgrymwyd y dylai’r Cynulliad annog gweision sifil i ymgeisio am swyddi prif lif yng Nghynrychiolaeth y DU yn ogystal â chael ei gynrychioli fel endyd ar wahân.

3.4 Roedd aelodau o blaid yr egwyddor o estyn cynrychiolaeth i gynnwys nid yn unig cynrychiolaeth ffurfiol drwy Gynrychiolaeth y DU ond hefyd aelodaeth o WEC. Gofynnodd y Cadeirydd am i bapur mwy manwl ynghylch cynrychiolaeth y Cynulliad gael ei baratoi erbyn cyfarfod nesaf y Pwyllgor. Roedd George Wright hefyd wedi cynnig darparu papur ar leoliad newydd WEC.

Eitem Agenda 4: Arolwg Polisi - Strategaeth i asesu effaith Polisïau’r Undeb Ewropeaidd ar Gynulliad Cenedlaethol Cymru
Papur: EUR-02-99 (p.3W)

4.1 Cyflwynodd y Cadeirydd bapur 3, a gynigiodd broses i alluogi Pwyllgorau Pwnc y Cynulliad Cenedlaethol i ystyried yn llawn yr agwedd Ewropeaidd ar eu rhaglenni gwaith. Byddai hyn yn helpu i bwysleisio rôl gyd-drefnu’r Pwyllgor Materion Ewropeaidd a’i

allu i gefnogi gwaith y Pwyllgorau Pwnc.

4.2 Canolbwyntiodd y drafodaeth ar y ffordd orau i gynghori Cadeiryddion ynglþn ag asesu trefn flaenoriaeth pynciau Ewropeaidd a’r amser y dylid ei neilltuo ar gyfer eu trin. Nodwyd y câi deddfwriaeth Ewropeaidd ei gweithredu yn y Cynulliad Cenedlaethol yn yr un ffordd ag unrhyw reolau eraill y gwelai’r Cynulliad yn dda eu gwneud. Cydnabuwyd nad oedd rhestr y meysydd polisi ar gyfer Pwyllgorau Pwnc unigol yn gyflawn, ac y câi ei gwella dros gyfnod o amser. Wrth bwysleisio’r rôl a welai ar gyfer Aelodau Seneddol Ewropeaidd yn y Pwyllgor, cynigiodd Jill Evans y dylai Aelodau Seneddol Ewropeaidd lunio eu rhestr eu hunain fel y byddai modd croesgyfeirio’r ddau bapur. Cytunodd aelodau y gellid caniatáu i hyn fod yn rhan o’r broses.

Eitem Agenda 5: Adroddiad ar y Concordat rhwng Cabinet Cynulliad Cenedlaethol Cymru a Llywodraeth y DU ynglþn â Chyd-drefnu Pynciau Polisi’r Undeb Ewropeaidd
Papur: EUR-02-99 (p.4W)

5.1 Nododd y Pwyllgor y papur hwn a gyhoeddwyd ar 1 Hydref. Mewn ateb i gwestiwn, cadarnhaodd y Cadeirydd fod modd ystyried safbwyntiau gwleidyddol amrywiol wrth ddatblygu safle cyd-drafod ar gyfer y DU. Byddai’r trefniadau’n berthnasol i Ogledd Iwerddon lle nad oes cynrychiolwyr Plaid Lafur ac yng Nghlymblaid yr Alban.

Eitem Agenda 6: Adroddiad ar Gynhadledd INTERREG, Dulyn, 24 Medi

6.1 Rhodri Morgan a roddodd hanes y Gynhadledd hon a ddangosodd fod y berthynas rhwng Cymru ac Iwerddon yn ystod prosiect INTERREG yn llwyddiannus iawn o safbwynt y ddwy wlad. Roedd y prosiect bellach yn cael ei ddatblygu a’i droi’n ail raglen INTERREG Cymru/Iwerddon. Byddai’r pwyslais ychydig yn wahanol yn yr ail raglen hon am fod Cymru ond nid Iwerddon bellach yn derbyn nawdd Amcan 1 oddi wrth yr UE. Golygai hynny fod cyfle i gyflawni mwy yng Nghymru. Roedd yn bwysig cofio bod gan Gymru bellach ddwy brif ffynhonnell nawdd i’w hystyried ar gyfer prosiectau sylweddol sef INTERREG ac Amcan 1.

Eitem Agenda 7: Rhaglen ar gyfer Fforwm Ewropeaidd Cymru, 22 Hydref
Papur: EUR-02-99 (p.5W)

7.1 Trafodwyd y rhaglen ar gyfer Fforwm Ewropeaidd Cymru cyntaf, yn dilyn penderfyniad y Pwyllgor yn ei gyfarfod diwethaf. Awgrymwyd y dylai rhestr y gwahoddedigion gynnwys mwy o ‘ymarferwyr’ cyffredin a allai roi barn ddefnyddiol ar eu profiadau uniongyrchol a dywedodd y Cadeirydd y gellid newid y rhestr honno er mwyn adlewyrchu’r pwnc o dan drafodaeth pe ystyrid bod y Fforwm yn werth ei gadw. Cytunwyd, pe cynhelid cyfarfodydd mwy thematig yn y dyfodol, y byddai modd i’r Fforwm archwilio’r prif themâu’n fwy manwl ac i swyddogion dargedu gwahoddedigion yng ngoleuni hynny.

7.2 Cytunwyd i gynnal Fforwm arall yn Ebrill ar themâu Arian Sengl Ewrop ac Estyn yr UE i Ddwyrain Ewrop. Gofynnwyd i swyddogion baratoi rhaglen ddrafft i’w hystyried yngnghyfarfod nesaf y Pwyllgor. Penderfynwyd ystyried dyfodol tymor hir y Fforwm yng ngoleuni’r ymateb a gafwyd i’r cyfarfod cyntaf.

Eitem Agenda 8: Drafft blaenraglen waith 12 mis ar gyfer y Pwyllgor Ewropeaidd
Papur: EUR-02-99 (p.6W)

8.1 Cyflwynodd y Cadeirydd y papur hwn y bwriadwyd iddo sicrhau bod pynciau strategol a effeithiai ar y berthynas rhwng Cymru a‘r Undeb Ewropeaidd yn cael eu trin mewn ffordd drefnus. Y Pwyllgorau Pwnc a fyddai’n gyfrifol am drin unrhyw bynciau polisi manwl.

8.2 Awgrymwyd y gallai’r rhaglen gael cwmpas ehangach a thrafod unrhyw sylwadau buddiol a oedd gan Gymru i’w rhannu ag Ewrop, ynglþn â’r broses ddatganoli er enghraifft (gan gynnwys rhan menywod yn y broses benderfynu). Teimlai eraill y dylai’r rhaglen hefyd ystyried goblygiadau’r Gynhadledd Gyd-lywodraethol ar Gymru a oedd ar fin cael ei chynnal. Gofynnwyd i swyddogion ystyried y sylwadau hyn wrth ddychwelyd at y Rhaglen.

Eitem Agenda 9: Swyddfa Atodol y Senedd Ewropeaidd yng Nghymru

9.1 Gwahoddodd Jill Evans y Pwyllgor i gefnogi ei chynnig y dylai’r Senedd Ewropeaidd sefydlu swyddfa yng Nghymru fel y deuai pobl i wybod a deall mwy am rôl y Senedd a’i haelodau. Cafodd swyddfa o’r fath ei sefydlu eisoes yng Nghaeredin ac yr oedd

Cymru fel petai’n ateb y meini prawf ar gyfer dewis safleoedd i swyddfeydd fel y rhain.

9.2 Cytunodd aelodau y dylai swyddogion archwilio’r syniad yn fwy manwl ac adrodd ar y canlyniadau mewn cyfarfod yn y dyfodol.

Eitem Agenda 10: Cofnodion y Cyfarfod Blaenorol
Papur: EUR-01-99 (minW)

10.1 Cytunwyd i dderbyn cofnodion y cyfarfod blaenorol fel cofnod cywir.

10.2 Daeth y cyfarfod i ben am 12.00.

Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor